

Das Latweeschu lauschu draugs.

1832. 12. August.

33^{sch}a lappa.

Jaunas sinnaš.

No Pehterburges. (5. August.) Tanni wiffleelaka pilsehta Grub-
sineru semmē, fo sauz: Eiwlis, un kas no Pehterburges 2770 werstes tahl
irr, 17tas Merz:deenā wakkarā semme irr trihzejusi un semmes eekschā
diwreis itt kà pehrkonš irr spehris. — Tahdu paschu semmes trihzeschanu
ar diweem spehreeneem 31mā Merz laudis irr nomannijuschi Sibberē pee
Sihneseru semmes rohbescheem, tanni pilsehta, fo sauz: Kiagta.

Eat nakti stary 17tu un 18tu Suhni:deenu Pultahwas walsti, kas
arri irr Kreewu semmē, breefmigs wehtras laiks irr bijis. Kaut gan weh-
tra tik weenu paschu weerendel stundu plohsijahš, tatschu us wisseem walstš
laukeem Deewa swehtiba gluschi tikke pohstita; jo krusša, kas tanni paschā
laikā, pehrkonam ruhzoht un leetum lihstoht mettehs, bija tik leela kà reeksti
un daschās weetas 20 werstes garrumā un tikpat plattumā drihs puffedu
gulleja wirfū. Ea skahde tohp rehkinata us 500,000 rubleem. — Tur-
pat gaddijahš, ka semneeks, 24 gaddus wezs, tobrihd' gahje pa laufu; wee-
fulis wiranu eahwe us augschu un atkal nomette semmē. Nabbadšinsch
kahju lause un irr wehl taggad daktera rohka.

Ne tahl no Turku semmes rohbescheem 18tā Dezember:deenā gohdigai
feewai, kas 20 gaddus bija wezza, fesch meitu:behrni dšimme ihštenā laikā.
Labbi gan auguschi, wirani dauds masafi ne bija, ne kà zitti behrni; tik festa

meitira bija pahreleeku masa. Wahrduß dabbujufchi, wianni wiffi wehl to paschu waffkaru nomirre. Mahte gan ilgi un gruhti wahrge, bet taggad jau atfal weffela.

No Pranzuhfchu semmes. (2. August.) Retti gads pahreet, kurrâ nekahda jauna swaigsne ne nahf redsama. Eâ arri fcho gaddu gudrs funks Marseltes pilssehtâ 19tas Juhli:deenâs waffkarâ, pehz swaigsnehm ffattidams, atfal jaunu astes swaigsni irr eeraudsijs. Eâ wehl bija itt masa, bes glahsehm ne redsama, un naw tapatti, kas Nowember: mehneß rah: disees.

. L a t w e e f c h u g o h d a w i h r i .

1.

Dundanges Festeris Prizzis.

Tahds breefmigs wehtras laiks retti redsams, fahds preefsch 27 gad: deem 25tâ September:deenâ mums fchê Kursemmê un Widsemmê bija. Uk! zif brihnum' leela ffahde notikke, wiffwairak pee Kursemmes juhemaal: las, Dundanges walstl un turpatt juhêâ, fur pee Kalka:ragga arri zitt: fahrt dauds fuggi irr gahjufchi pohstâ. Jau waffkarâ preefsch tam wehtra eefahfufees, wiffu zauru nakti tif stipri plohsijahs, fa paschi Dundanges wezras pils muhri trihzeja, daktini pa fimteem nokritte no jumta un meschâ pulks refnu kohku itt fâ israwehti pee semmes gulleja. — Deeninai tif austoht, semneeks ffreeschu no juhemallas atnahf pillt, brehfdams un fauf: dams: "glahbjeet, glahbjeet, fungi! Leela nelaimie fuggeem juhêâ usnah: fusi." — Tee diwi fungi, kas tobrihd' pillt bija, fcho sirnu dabbujufchi, tuhlihn firgeem fahpe muggurâ uu rikschu aisjahje us juhemallu. Gruhta wiinneem bija jahschana: dauds kohki schkehrs zellam gulleja, auka ne maf ne apstahjahs, brihscham leetus lihje, fâ ar spanneem gahsts, un brihscham atfal krusfa mettehs, itt fâ sirnu maifs puschu. — Ne tahl no Irbes: zee: ma fungi eeraudsijsa fuggi, kas diwi woi trihs fimts sohkus no mallas ar fâ: dausitu preefschpuffi feklâ jau tif dsilli bija eegruhsts, fa pakkata pufse ween, no wilkeem mehtata, wehl us augfchu stahweja. Scheem druppeem wirfû zilweki bija redsami, kas no leelahm bailehm rohkas issteepe pehz mallas un stipraki pahr wehtras un juhêas faufschanu brehze: "glahbjeet! glahbjeet!" — Bet kas tahdâ wehtras laikâ jums, nelaimigeem, warr nahft palihgâ un juhs no flihfschanas glahbt? — Semneeki gan dauds fanahfufchi pee mal: las, un katram irr schehl; fungi tohs wehl luhds un pamohdina, bet ikweens atbild: "E ne warr wifs glahbt: iffatra laiwa, tif maggeniht nostumta no

mallas, apgahstohs, un tad arri mums buhtu ja flihfst.“ — Dundanges Eesteris Prizzis, fas arri turpat zittu Latweeschu starpâ pee mallas stahweja, tahdus wahrdu ne fazzija. Winsch sfattija to breefmu, dsirdeja to nelais migu zilweku brehfschanu un winnam firds eeschehlojahs: — itt fâ drohschibu buhtu dabujis no debbes, winsch muddigi eet pee sweineeku laiwu flaht, fas us mallu bija wilfta, un fauze: ”es winnus gribbu glahbt, ja arri pats noslihtu! — Kursch no jums man nahf lihds? Es jums eeschu preefschâ!“ — Raug’! pee drohschi wihri taifijahs winnam lihds eet, palihdseja laiwu atkal eestumt juhrâ un fahpe eefschâ. Prizzis pats nosehdahs pee stuhra un tee zitti fahze prischi aireht no mallas. — Bet af! leeli wilni faufdami laiwan fittahs pretti ar tahdu warru, fa wiffi laudis, fas pee mallas bij palikfufchi, no leelahm bailehm rohkas jau lifke preefsch azzim, dohmadami: ”nu arri schee nabbagi buhs pohstâ!“ — Tomehr Deews palihdseja; winneem isdewahs ar fawu laiwu pee fugga flaht braukt, dewia zilwekus lihds nemt un ar teem kohpâ atpakkal nahkt pee mallas, fur tohs islaide. — Prizzis ne fawedamees atkal no jauna aisbrauze un fad pehdigi winna beedri no tahdahm puhlehm peefuffufchi, winnu wairs ne gribbeja pawaddiht, tad winsch weens pats wehl to zellu usnehme un tã no schi fugga, fas Reifera saldatus un ferra leetas no Pruhfchu semmes wedde atpakkal, wiffus septinapadmit zilwekus glahbe, fas tur wehl bija wirfû; jo tee zitti jau nakti no juhreas wilneem bija aisrauti woi zaur flapjumu un falmu nonihfufchi.

Preezajees, Latweeschu tauta! Arri weenam no taweem brahteem tahda mihlestiba firdi bija, fa winsch par fawu paschu dsihwibu ne behdadams, zittus isglahbe no nahwes. — Kas irr gohds? Kas irr flawa? ja mehs tahdu mihlestibu ne usteizam. — Mehs zilweki gan tikween redsam, fas preefsch azzim, un ne tã, fã tas weenigajs Deews arri firds dibbenu, tapehz arri sfaidri ne warram sinnaht, fahds prahts tam turflaht irr, fas labbu darra; bet wai teem zilwekeem, fas arween irr gattawi, bes gohda no zitteem runnaht, fas faut fo labbu darrijufchi! — Lai jel teizam un flawejam katru labbu darbu paschu! — Latweeschi! turrajt labbâ peeminna, fo juhfu brahlis, Dundanges Prizzis, labbu irr padarrijis. Tehwi! eemahzajt faweem dehleem tahdu paschu drohschibu, fas par ne fo zittu ne behda, fad tif Deewam pa prahtam warr buht. Mahtes! fawus behrnus schuhpodamas, isdohmajeet jel fahdu singi tam brangam Eesteram par gohdu, fam ne wifs peetikfe, Deewa wahrdu daudsfreis dsirdeht un lassiht, bet fas teem arri paflaufija, tohs zilwekus par faweem brahteem atsihdams, fas behdas un nelaimê

bija. Warr buht, ka kahda dsirkstelite no tahdas mihlestibas arri juhfu behrnu firdis mettisees, un tee sawa laika Deewa un zilweku preekscha gohdu dabhuhs.

Muhfu Prizzis arri dabbuja leelu gohdu. — Tee isglahbti karrawihri wirsneekeem gan paschi buhs stahstijuschi, kas bija notizzis, un schie laikam atkal saweem preekschneekeem; jo luhf! wehl to paschu gaddu wiffa Pehterburge dabbuja sinnaht, ar kahdu drohschu prahtu tas Latweetis tif dauds laudis no nahwes bija isglahbis. Pats Keisers preezajahs pahre tahdu wihru, winnam suhtija leela selta gohda: sismi, kuras wirsu tee wahrdi pa kreeniski bija lassami: "Tam kas zitteem palihds!" pawehleja, lai to nefs pee kruhts, un tuhstohsch rublus winnam lifke ismakscht, ka winsch sawus behrnus gohdigi warreja audsinahht. Arri Keisera mahte winnu apdahwinaja: suhtija dahrgu selta tabaka-dohsi, kuras wahkam schie wahrdi bija usrakstiti:

"Tam gohda-wihram, Dundanges Kesteram Pritscham, Kursemmé."

23chas mihklas usminna: Jhreji.

• Sinna, zil naudas 9. August-mehn. deena 1832 eefsch Ribgas maksaja par daschahm prezzehm.

Par	Maksaja:	Sudr. nauda. Rb. K.	Par	Maksaja:	Sudr. nauda. Rb. K.
1	puhru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1 40	1	pohdu (20 mahrzineem) wasku	5 10
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1 5	—	— tabaka	— 60
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	2 30	—	— sweesta	2 20
—	ausu	— 65	—	— dselses	— 65
—	sirnu	1 30	—	— linnu, frohna	2 —
—	rupju rudsu-miltu	1 30	—	— braffa	1 60
—	bihdeletu rudsu-miltu	1 60	—	— kannepu	1 —
—	bihdeletu kweeschu-miltu	2 60	—	— schkichtu appinu	2 —
—	meeschu-putraimu	1 60	—	— neschichtu jeb prezzes appinu	1 25
—	eefala	1 10	—	— muzzu silku, eglu muzzâ	5 —
—	linnu-sehklas	2 25	—	— lasdu muzzâ	4 75
—	kannepu-sehklas	1 —	—	— smalkas fahls	3 80
1	wesumu feena, 30 pohdus smaggu	2 75	—	— rupjas baltas fahls	4 50
barroteem	wehrscheem, pa pohdu	1 —	—	— wahti brandwihna, pussdegga	6 75
			—	— diwdegga	8 75

Weenu sudraba rubli warreja dabhuht par 366½ kapeikeem warra naudas.

Drihw drikkcht. No juhmallas-gubernementu augstas waldischanas pusses:
C. E. Napierfky.